

**RADA NADZORCZA
POWSZECHNEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPÓŁKI AKCYJNEJ**

**SPRAWOZDANIE RADY NADZORCZEJ PZU SA
Z DZIAŁALNOŚCI RADY NADZORCZEJ PZU SA
JAKO ORGANU SPÓŁKI W 2011 ROKU**

Warszawa, dnia 8 maja 2012 roku

I. Skład Rady Nadzorczej

Na dzień 1 stycznia 2011 roku w Radzie Nadzorczej PZU SA zasiadali:

1. Marzena Piszczek – Przewodnicząca Rady,
2. Zbigniew Ćwiąkalski – Wiceprzewodniczący Rady,
3. Grażyna Piotrowska-Oliwa – Sekretarz Rady,
4. Krzysztof Dresler – Członek Rady,
5. Dariusz Filar – Członek Rady,
6. Piotr Maciej Kamiński – Członek Rady,
7. Waldemar Maj – Członek Rady.

W związku z wygaśnięciem mandatów członków Rady Nadzorczej w dniu 30 czerwca 2011 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało Radę Nadzorczą PZU SA nowej kadencji w składzie:

1. Marzena Piszczek – Członek Rady,
2. Zbigniew Ćwiąkalski – Członek Rady,
3. Dariusz Daniluk - Członek Rady,
4. Zbigniew Derdziuk - Członek Rady,
5. Krzysztof Dresler – Członek Rady,
6. Dariusz Filar – Członek Rady,
7. Waldemar Maj – Członek Rady.

W dniu 30 czerwca 2011 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Nadzorczej nowej kadencji podczas którego nastąpiło ukonstytuowanie się Rady Nadzorczej - Marzena Piszczek została wybrana na Przewodniczącą Rady Nadzorczej, Zbigniew Ćwiąkalski na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej, natomiast Krzysztof Dresler objął funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej.

W okresie 30 czerwca - 31 grudnia 2011 r. skład Rady Nadzorczej PZU SA nie uległ zmianie.

II. Działalność Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym podstawą prawną działalności Rady Nadzorczej były: Kodeks spółek handlowych, ustawa o działalności ubezpieczeniowej, Statut Spółki, Regulamin Rady Nadzorczej oraz inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

Wypełniając postanowienia Statutu i Regulaminu Rada Nadzorcza odbywała prawidłowo zwoływane i przygotowane posiedzenia, przy zachowaniu wysokiej frekwencji. W trakcie trwania roku obrotowego Rada Nadzorcza odbyła w ramach siedmiu posiedzeń 12 spotkań w następujących terminach:

- 19 stycznia 2011 r.
- 2 i 4 lutego 2011 r. (dwuczęściowe)
- 15, 16, 21 i 28 marca 2011 r. (czteroczęściowe)
- 7 czerwca 2011 r.
- 30 czerwca 2011 r.
- 9 sierpnia i 20 września 2011 r. (dwuczęściowe)
- 13 grudnia 2011 r.

Stosowne decyzje Rada Nadzorcza podejmowała w formie uchwał i opinii przekazywanych Zarządowi Spółki oraz Walnemu Zgromadzeniu PZU SA. W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza podjęła czterdzieści dziewięć uchwał, w tym cztery uchwały w trybie pisemnym (wykaz uchwał stanowi załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania).

Wszystkie uchwały zostały podjęte jednogłośnie, przy zachowaniu wymaganego przepisami kworum.

Przygotowywane przez Przewodniczącą Rady Nadzorczej PZU SA porządki obrad Rady obejmowały wszelkie tematy, którymi powinna zajmować się Rada Nadzorcza zgodnie ze swoimi kompetencjami oraz uwzględniały dodatkowe zagadnienia, które Zarząd lub członkowie Rady Nadzorczej uznali za istotne.

Na wszystkich posiedzeniach obecna była większość członków Rady Nadzorczej PZU SA. Nieobecności pojedynczych osób na posiedzeniach Rady były głównie spowodowane ważnymi wyjazdami służbowymi i zostały usprawiedliwione poprzez podjęcie przez Radę uchwał usprawiedliwiających (zestawienie obecności na posiedzeniach Rady Nadzorczej stanowi załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania).

Na posiedzenia Rady Nadzorczej PZU SA w 2011 r., zgodnie z § 15 Regulaminu Rady Nadzorczej PZU SA, zapraszani byli członkowie Zarządu PZU SA, Dyrektorzy Grupy PZU, Dyrektorzy Zarządzający, Dyrektorzy Biur Centrali oraz inni pracownicy PZU SA, którzy udzielali wyczerpujących wyjaśnień i przedkładali wszelkie dokumenty dotyczące funkcjonowania Spółki.

Niezależnie od posiedzeń stacjonarnych, Rada Nadzorcza była na bieżąco informowana o kluczowych aspektach działalności Spółki, za pośrednictwem poczty elektronicznej (Członkom Rady Nadzorczej przesyłane były raporty bieżące i okresowe, będące efektem funkcjonowania PZU SA jako spółki notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie).

Ponadto w posiedzeniach Rady Nadzorczej PZU SA uczestniczyli również przedstawiciele Egon Zehnder International Sp. z o.o., Spencer Stuart Poland Sp. z o.o., Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz White Cat Studio.

Współpraca Rady Nadzorczej z Zarządem PZU SA przebiegała w sposób właściwy i nakierowana była na zwiększanie wartości spółki i troskę o jej dobro. Przekazywane przez

Zarząd informacje i materiały w większości przygotowywane były w sposób jasny i rzetelny, w zakresie zgodnym z wymaganiami określonymi przez Radę Nadzorczą.

III. Istotne kwestie, którymi zajmowała się Rada Nadzorcza

W roku obrotowym, zakończonym w dniu 31 grudnia 2011 r., Rada Nadzorcza PZU SA zajmowała się wszystkimi sprawami, które zgodnie ze Statutem Spółki, należą do kompetencji Rady Nadzorczej.

W zakresie swoich działań, Rada Nadzorcza aktywnie wspierała Zarząd w realizacji celów strategicznych Spółki, rozpatrywała wnioski Zarządu dotyczące kwestii wymagających, zgodnie ze Statutem Spółki, zgody Rady Nadzorczej, a także zapoznawała się z innymi sprawami przedstawionymi przez Zarząd.

Istotne kwestie, którymi zajmowała się Rada Nadzorcza w 2011 roku:

1. Przeprowadzenie, we współpracy z firmą świadczącą usługi doradztwa personalnego, postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Prezesa Zarządu PZU SA oraz sześciu członków Zarządu PZU SA i powołanie Zarządu PZU SA.
2. Bieżące monitorowanie wykonania planu finansowego PZU SA na 2011 r.
3. Zatwierdzenie planu finansowego PZU SA i Grupy PZU na rok 2012.
4. Systematyczna ocena sytuacji finansowo – ekonomicznej Spółki i Grupy PZU, pozycji rynkowej oraz głównych inicjatyw strategicznych i zamierzeń na 2011 r.
5. Ocena sprawozdania finansowego PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
6. Ocena sprawozdania Zarządu z działalności PZU SA w 2010 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
7. Ocena wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku netto PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
8. Ocena skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
9. Ocena sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU SA w 2010 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
10. Rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA udzielenia absolutorium Członkom Zarządu PZU SA z wykonywania obowiązków w Zarządzie w 2010 r.
11. Przyjęcie Sprawozdania Rady Nadzorczej z oceny sprawozdania finansowego PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r. i sprawozdania Zarządu z działalności PZU SA w 2010 r. oraz wniosku Zarządu Spółki w sprawie podziału zysku.
12. Przyjęcie sprawozdania Rady Nadzorczej PZU SA z działalności Rady Nadzorczej PZU SA jako organu Spółki w 2010 r.
13. Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do wykonania badania rocznego sprawozdania finansowego PZU SA oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011 r.
14. Zatwierdzenie wieloletniego planu rozwoju Spółki zawartego w dokumencie pt. „Strategia Grupy PZU na lata 2012-2014”.
15. Ustalenie tekstu jednolitego Statutu PZU SA.

16. Zaakceptowanie wniosku Zarządu PZU SA dotyczącego zbycia przez PZU SA akcji PrJSC IC PZU Ukraine oraz PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance.
17. Zaakceptowanie wniosków Zarządu PZU SA dotyczących zakupu akcji Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych PZU SA, PZU Centrum Operacji SA oraz PZU Asset Management SA.
18. Dyskusja na temat zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
19. Dyskusja na temat polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU.
20. Bieżące monitorowanie ryzyka inwestycyjnego.
21. Omówienie wyników działalności spółek zagranicznych Grupy PZU.
22. Dyskusja na temat Docelowego Modelu Operacyjnego wraz z Docelowym Systemem Polisowym PZU SA.
23. Omówienie procesu restrukturyzacji zatrudnienia.
24. Omówienie projektu BRD (odświeżenia marki).
25. Bieżące monitorowanie działalności Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA, Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PZU SA oraz Komitetu Strategii Rady Nadzorczej PZU SA.

Ponadto uchwałą nr URN/21/2011 z dnia 13 maja 2011 r. Rada Nadzorcza PZU SA, dokonała wyboru firmy Deloitte Audyt Sp. z o.o., jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych w celu przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego PZU SA oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za rok obrotowy kończący się w dniu 31 grudnia 2011 r.

Rada Nadzorcza, w celu prawidłowego wykonywania czynności nadzorczych w Spółce, powołała komitety o charakterze doradczym i opiniodawczym. W 2011 roku, w ramach Rady Nadzorczej PZU SA funkcjonowały trzy Komitety:

- Komitet Audytu,
- Komitet Nominacji i Wynagrodzeń,
- Komitet Strategii.

Komitet Audytu

Komitet Audytu został powołany uchwałą Rady Nadzorczej PZU SA w dniu 3 czerwca 2008 r. w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, czynności rewizji finansowej w Spółce oraz efektywności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i systemu zarządzania ryzykiem w Spółce. Ponadto, zakres działania Komitetu Audytu może obejmować inne sprawy zlecone przez Radę Nadzorczą Spółki.

W skład Komitetu wchodzi trzech członków, w tym co najmniej jeden członek niezależny posiadający kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej. Szczegółowe zadania oraz zasady powoływania i funkcjonowania Komitetu Audytu określają Regulamin Rady Nadzorczej PZU SA, Regulamin Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA oraz

uchwała Rady Nadzorczej, która przy wyborze członków Komitetu Audytu bierze pod uwagę kompetencje i doświadczenie kandydatów w zakresie spraw powierzonych temu Komitetowi.

Od dnia 16 czerwca 2010 r. do dnia 30 czerwca 2011 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej PZU SA działał w następującym składzie:

- Marzena Piszczek - Przewodnicząca,
- Grażyna Piotrowska-Oliwa - Członek,
- Dariusz Filar - Członek.

Grażyna Piotrowska – Oliwa została wskazana przez Radę Nadzorczą jako Członek niezależny, posiadający kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej w rozumieniu art. 86 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r., Nr 77, poz. 649).

W dniu 30 czerwca 2011 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PZU SA powołało Radę Nadzorczą nowej kadencji. W związku ze zmianą składu osobowego Rady podczas jej pierwszego posiedzenia ustalono następujący skład Komitetu Audytu:

- Marzena Piszczek - Przewodnicząca,
- Dariusz Daniluk - Członek,
- Dariusz Filar - Członek.

Dariusz Filar został wskazany przez Radę Nadzorczą jako Członek niezależny, posiadający kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej w rozumieniu art. 86 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r., Nr 77, poz. 649).

Dodatkowo, Członkowie Rady Nadzorczej ustalili, że w posiedzeniach Komitetu Audytu będzie uczestniczył, bez prawa udziału w głosowaniach, Sekretarz Rady Nadzorczej PZU SA Krzysztof Dresler.

Decyzje Komitetu Audytu podejmowane były w formie uchwał, które przekazywane były każdorazowo Radzie Nadzorczej Spółki.

Sprawozdanie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA z działalności w 2011 roku stanowi załącznik nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Zgodnie ze Statutem PZU SA od momentu wprowadzenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Rada Nadzorcza mogła powołać Komitet Nominacji i Wynagrodzeń, który został powołany w dniu 12 maja 2010 r.

Szczegółowe zadania oraz zasady powoływania i funkcjonowania Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń zostały określone przez Radę Nadzorczą w drodze uchwały.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej w zakresie kształtowania struktury zarządczej, w tym kwestii rozwiązań organizacyjnych, systemu wynagradzania i wynagrodzeń oraz doboru kadry o odpowiednich kwalifikacjach.

W okresie od dnia 16 czerwca 2010 r. do dnia 30 czerwca 2011 r. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń PZU SA działał w następującym składzie:

- Zbigniew Ćwiąkalski (Przewodniczący Komitetu),
- Marzena Piszczek (Członek Komitetu),
- Piotr Maciej Kamiński (Członek Komitetu),
- Dariusz Filar (Członek Komitetu).

W dniu 30 czerwca 2011 r. Rada Nadzorcza PZU SA nowej kadencji powołała Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PZU SA nowej kadencji w składzie:

- Zbigniew Ćwiąkalski (Przewodniczący Komitetu),
- Zbigniew Derdziuk (Członek Komitetu),
- Krzysztof Dresler (Członek Komitetu),
- Marzena Piszczek (Członek Komitetu).

W okresie od dnia 30 czerwca do dnia 31 grudnia 2011 r. skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń nie uległ zmianie.

Decyzje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PZU SA podejmowane były w formie opinii i rekomendacji, które przekazywane były każdorazowo Radzie Nadzorczej Spółki.

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Komitet ulega rozwiązaniu z dniem powołania pięciu członków Rady Nadzorczej w drodze głosowania grupami, a jego uprawnienia przejmuje wówczas Rada Nadzorcza w pełnym składzie.

Komitet Strategii

W okresie od dnia 29 lipca 2010 r. do dnia 30 czerwca 2011 r. Komitet Strategii Rady Nadzorczej PZU SA działał w następującym składzie:

- Waldemar Maj (Przewodniczący Komitetu),
- Krzysztof Dresler (Członek Komitetu),
- - Grażyna Piotrowska – Oliwa (Członek Komitetu),
- Marzena Piszczek (Członek Komitetu),

W dniu 30 czerwca 2011 r. Rada Nadzorcza PZU SA nowej kadencji powołała Komitet Strategii Rady Nadzorczej PZU SA w składzie:

- Waldemar Maj (Przewodniczący Komitetu),
- Zbigniew Derdziuk (Członek Komitetu)
- Krzysztof Dresler (Członek Komitetu),
- Marzena Piszczek (Członek Komitetu). .

W okresie od dnia 30 czerwca do dnia 31 grudnia 2011 r. skład Komitetu Strategii nie uległ zmianie.

Zadaniem Komitetu Strategii jest opiniowanie wszelkich dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd PZU SA (w szczególności strategii rozwoju Spółki) oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w zakresie planowanych inwestycji mających istotny wpływ na aktywa Spółki.

W 2011 roku decyzje Komitetu Strategii Rady Nadzorczej PZU SA podejmowane były w formie opinii i rekomendacji, które przekazywane były każdorazowo Radzie Nadzorczej Spółki.

IV. Informacja o wykonaniu uchwał Walnego Zgromadzenia PZU SA

Rada Nadzorcza stwierdza, iż w 2011 roku nie została zobligowana do realizacji jakichkolwiek działań wynikających z uchwał Walnego Zgromadzenia PZU SA.

V. Wykonanie obowiązków sprawozdawczych oraz informacyjnych

W 2011 roku Rada Nadzorcza otrzymywała bieżące i okresowe raporty giełdowe.

Do Ministerstwa Skarbu Państwa przekazywane były Kwartalne informacje o Spółce z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa.

Rada Nadzorcza PZU SA stwierdza, że wszelkie obowiązki sprawozdawcze oraz informacyjne nałożone przepisami prawa na Radę Nadzorczą były realizowane w 2011 roku terminowo.

VI. Zwięzła ocena sytuacji Spółki wraz z oceną systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

W 2011 roku Spółka znajdowała się w bardzo dobrej sytuacji finansowej i spełniała wszystkie kryteria bezpieczeństwa nakładane na nią przez ustawę o działalności ubezpieczeniowej i Komisję Nadzoru Finansowego.

W 2011 roku odnotowano wyższy poziom składki przypisanej brutto z ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich, która wynosiła 8.247,2 mln zł w stosunku do 7.780,5 mln zł w roku 2010.

W 2011 roku PZU SA osiągnęło zysk netto na poziomie 2.582,3 mln zł w porównaniu do 3.516,7 mln zł w roku 2010, co oznacza spadek o 26,6% w stosunku do wyniku za 2010 rok. Bez uwzględnienia dywidendy otrzymanej z PZU Życie SA wynik netto PZU SA za 2011 rok wyniósł 595,0 mln zł i był o 50% wyższy od wyniku w 2010 roku.

Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych PZU SA na koniec roku 2011 wyniósł 332,3 mln zł w stosunku do -244,7 mln zł w roku 2010.

Wartość stanu lokat Spółki na koniec roku 2011 wynosiła 24.882,9 mln zł i była wyższa o 4,4% w porównaniu do końca 2010 roku. Kapitały własne osiągnęły wartość niższą o 1,3% w stosunku do roku poprzedniego i wynosiły 11.745,4 mln zł.

Na koniec 2011 roku wskaźnik ROE wynosił 21,8% i spadł o 9,7 p.p. w porównaniu do końca roku poprzedniego.

W dniu 22 lipca 2011 r. agencja Standard & Poor's Ratings Services podtrzymała rating kredytowy oraz rating siły finansowej na poziomie A ze stabilną perspektywą ratingową.

Na wyniki i działalność Spółki w 2011 r. największy wpływ miały następujące czynniki:

- zmiany w strukturze przypisu składki wynikające z restrukturyzacji portfela klientów korporacyjnych oraz podwyżek (od 2010 r.) dla klientów indywidualnych;
- poprawa rentowności głównie w produktach komunikacyjnych i majątkowych – w 2011 roku obserwowano niższy wpływ niż w latach poprzednich zdarzeń o charakterze katastroficznym;
- konsekwentna realizacja strategii PZU SA w zakresie prowadzenia procesów restrukturyzacyjnych zmierzających do ograniczenia kosztów administracyjnych (przeprowadzanie procesu zwolnień grupowych);
- niższe wyniki z działalności inwestycyjnej w porównaniu do roku poprzedniego na skutek słabej koniunktury na rynkach kapitałowych, w tym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W dniu 12 maja 2010 r. PZU SA zadebiutowało na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Akcje spółki notowane są na rynku podstawowym giełdy w systemie notowań ciągłych. W 2011 roku akcje PZU wchodziły w skład indeksów WIG, WIG 20 i WIG PL.

W 2011 roku kurs akcji PZU SA pozostawał pod wpływem niezbyt optymistycznych czynników kształtujących sytuację na GPW oraz sentymentu globalnych inwestorów do strefy euro i rynku polskiego. Na decyzje inwestorów zainteresowanych walorami PZU SA wpłynęła również sprzedaż przez Skarb Państwa 10% pakietu akcji PZU oraz wypłata dywidendy za 2010 rok.

Kurs zamknięcia akcji PZU na ostatniej sesji giełdowej w 2011 roku wyniósł 309,00 zł, co w porównaniu z ceną w ostatnim dniu grudnia 2010 roku 355,50 zł oznaczało spadek o 13,1%. W tym samym czasie indeksy giełdowe WIG20 i WIG straciły odpowiednio 21,9% i 20,8%. Przez zdecydowanie większą część 2011 roku akcje PZU traciły mniej niż rynek.

W 2011 roku akcje PZU kończyły sesję giełdową spadkami 124 razy, wzrostami 122 razy, a 5 razy pozostały bez zmian. Najwyższy kurs zamknięcia (396,80 zł) został osiągnięty 25 maja, zaś najniższy (294,20 zł) - 4 października. Średnia cena rynkowa akcji PZU w 2011 roku wyniosła 349,40 zł i była niższa o 22,93 zł niż w 2010 roku. Średnie dzienne obroty akcjami PZU w 2011 roku wyniosły 265.862 szt., przy czym najwyższy ich poziom (1.659.172 szt.) zanotowano w dniu 9 czerwca 2011 r.

W 2011 roku PZU znajdowało się na liście 21 krajowych i zagranicznych instytucji finansowych, których analitycy wydali łącznie 49 rekomendacji dla akcji PZU. Przeważały rekomendacje „Kupuj”, „Akumuluj”, „Przeważaj” – łącznie 31 rekomendacji, 17 rekomendacji było neutralnych („Trzymaj” lub „Neutralnie”) oraz 1 „Niedoważaj”.

Podjęte przez Spółkę działania pozwolą na stworzenie dobrej podstawy jej dalszego rozwoju i osiągnięcie dobrych wyników finansowych w kolejnych latach, o ile czynniki makroekonomiczne nie ulegną znacznemu pogorszeniu.

W 2011 r. w Spółce funkcjonował system kontroli wewnętrznej, dostosowany do skali działalności i struktury organizacyjnej, który miał na celu zapewnienie skuteczności i efektywności działania organizacji, rzetelności sprawozdawczości finansowej oraz zgodności działania PZU SA z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej w PZU SA obejmuje nadzór, ogół procedur, struktur organizacyjnych, rozwiązań zaimplementowanych w systemach informatycznych oraz inne mechanizmy kontrolne przyczyniające się do realizacji celów Spółki oraz zapewnienia

bezpieczeństwa i stabilności jej funkcjonowania, realizowane w celu racjonalnego zapewnienia:

- efektywności i skuteczności działalności operacyjnej;
- rzetelności informacji przekazywanej wewnątrz i na zewnątrz Spółki, w szczególności dotyczących sprawozdań finansowych;
- adekwatności i efektywności kontroli ryzyk;
- odpowiedzialnego i transparentnego zarządzania Spółką;
- zgodności działań z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi.

Nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w Spółce obejmuje:

- nadzór sprawowany przez Radę Nadzorczą;
- działalność Zarządu Spółki polegającą m. in. na:
  - ustanowieniu adekwatnego i efektywnego systemu kontroli wewnętrznej,
  - okresowej ocenie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
- nadzór sprawowany przez kierujących pionami funkcjonalnymi, jednostkami specjalistycznymi i komórkami organizacyjnymi w Centrali;
- nadzór sprawowany przez kierujących jednostkami organizacyjnymi (z wyłączeniem Centrali Spółki) w stosunku do bezpośrednio podległych im komórek organizacyjnych funkcjonujących poza pionami funkcjonalnymi.

Istotną rolę w tym systemie odgrywa Komitet Audytu Rady Nadzorczej PZU SA. Ma on charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej i został powołany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, czynności rewizji finansowej w Spółce oraz efektywności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i systemu zarządzania ryzykiem.

Kierujący pionem/jednostką/komórką organizacyjną ponosi odpowiedzialność za wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w nadzorowanym obszarze działalności Spółki, w szczególności za zaprojektowanie i efektywne funkcjonowanie działań kontrolnych jako integralnych składników realizowanych procesów.

System kontroli wewnętrznej oraz system zarządzania ryzykiem podlegają ocenie przez audyt wewnętrzny, który funkcjonuje w warunkach zapewniających obiektywizm i niezależność – jest bezpośrednio nadzorowany przez Prezesa Zarządu, informuje o podejmowanych działaniach i ich wynikach Zarząd oraz Komitet Audytu Rady Nadzorczej. Ponadto w PZU SA audyt wewnętrzny jest niezależny od funkcji operacyjnych.

Realizacja zadań audytowych w PZU SA prowadzona była w oparciu o przyjętą uchwałą Zarządu PZU SA roczny Plan audytu, przygotowany na podstawie oceny ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działalności Spółki.

Wyniki audytów, wydane rekomendacje i zalecenia oraz ich realizacja (objęta efektywnym procesem monitorowania przez Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW)) są na bieżąco przedstawiane Zarządowi Spółki oraz okresowo (kwartalnie) Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej.

BAW opracowało roczne sprawozdanie z działalności, zawierające informacje na temat wykonania planu audytu i innych zadań realizowanych przez BAW, ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

W 2011 roku po raz pierwszy przeprowadzona została niezależna ocena funkcji audytu wewnętrznego w PZU SA przez firmę PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. (PWC). W wyniku przeglądu nie stwierdzono braku zgodności w przypadku żadnego standardu praktyki zawodowej audytu, wydano średnią ocenę plasującą Biuro Audytu Wewnętrznego wśród 15% najlepiej działających funkcji audytu wewnętrznego na świecie.

Jedną z rekomendacji PWC była konieczność uaktualnienia długoterminowego planu strategicznego audytu wewnętrznego. W związku z powyższym w 2011 roku opracowano Strategię Audytu Wewnętrznego na lata 2012-2014, która uzyskała akceptację Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA oraz Zarządu Spółki. Najistotniejsze założenia Strategii to w szczególności: przygotowanie funkcji audytu wewnętrznego do wymogów stawianych przez Dyrektywę Solvency II, rozwój audytu w Grupie PZU, wzmocnienie kontroli jednostek terenowych oraz budowa audytu partnerskiego.

W ramach spółek Grupy PZU zawarte zostało „Porozumienie o współpracy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem w Grupie PZU”, umożliwiające budowę jednolitych standardów dotyczących funkcjonowania efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w Grupie PZU oraz wymianę informacji na potrzeby dokonywania niezależnej całościowej oceny procesów zarządzania ryzykiem w Grupie PZU. Wszystkie Spółki będące stronami ww. porozumienia potwierdziły adekwatność oraz efektywność zaimplementowanych systemów.

PZU SA opracował i wdraża system zarządzania ryzykiem, który jest ukierunkowany zarówno na kontrolę ryzyka, jak również na zachowanie odpowiedniego poziomu kapitalizacji Spółki. Poprzez identyfikację, analizę, pomiar, kontrolę, zarządzanie oraz raportowanie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością operacyjną, Spółka jest w stanie zrealizować swoje zobowiązania wobec klientów i partnerów biznesowych oraz wypełnić wymogi płynące z przepisów prawnych i regulacji zewnętrznych.

Podjęcie kontroli ryzyka bazuje na następujących działaniach:

- identyfikacja ryzyka związanego z oferowanymi produktami, działalnością lokacyjną oraz działalnością operacyjną;
- ocena ryzyka na bazie przyjętych metodologii, danych historycznych, jak również parametrów rynkowych;
- opracowywanie zasad/wytocznych dla jednostek odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka, w tym w zakresie uwzględniania ryzyka w cenie oferowanych produktów;
- ograniczanie ryzyka poprzez przyjmowanie zabezpieczeń lub reasekurację;
- pomiar i kontrola ponoszonego ryzyka raportowanego w ramach procesu zarządzania ryzykiem.

Podstawowe kategorie ryzyka identyfikowane w Spółce to:

- ryzyko ubezpieczeniowe (wprowadzono mechanizmy kontrolne ograniczające ryzyko m.in. w zakresie tworzenia rezerw techniczno – ubezpieczeniowych, tworzenia produktów, oceny ryzyka, limitowania kompetencji oraz zasad reasekuracji),
- ryzyko finansowe (wprowadzono zasady obejmujące m.in. identyfikację ryzyka, pomiar ryzyka – oparty m.in. na wartości zagrożonej VaR oraz miarach ekspozycji i wrażliwości np. BPV, wyznaczanie ograniczeń ryzyka – od apetytu na ryzyko, poprzez limity ekspozycji na poszczególne typy ryzyka finansowego, do limitów dla poszczególnych portfeli inwestycyjnych, modelowanie ekspozycji na ryzyko – m.in. podejmowanie decyzji inwestycyjnych w ramach procesów: dopasowania aktywów do zobowiązań,

strategicznej alokacji aktywów oraz taktycznej alokacji aktywów, a także monitorowanie ryzyka i jego raportowanie),

- ryzyko operacyjne (w celu identyfikacji i oceny ryzyka m.in. gromadzone i analizowane są informacje o incydentach bezpieczeństwa oraz o incydentach ryzyka operacyjnego, powołano Sztab Kryzysowy w celu zarządzania sytuacjami kryzysowymi w działalności operacyjnej Spółki).

Odpowiedzialność za ustanowienie adekwatnego i efektywnego systemu zarządzania ryzykiem spoczywa na Zarządzie. Zakres działania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA obejmuje m.in. monitorowanie efektywności systemu zarządzania ryzykiem w Spółce.

Główną rolę w procesie zarządzania ryzykiem w Spółce pełni Biuro Ryzyka, do zakresu którego należy m.in.:

- budowa systemu zarządzania ryzykiem,
- identyfikacja ryzyk inwestycyjnych, ubezpieczeniowych i operacyjnych, ich pomiar oraz opracowanie i wdrożenie efektywnego systemu ich raportowania,
- opracowanie i wdrożenie modelu wewnętrznego dla ryzyka inwestycyjnego,
- zapewnienie spełnienia przez Grupę PZU wymogów Dyrektywy Solwency II oraz innych aktów zewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem oparte jest na zasadzie „trzech linii obrony” obejmujących:

- Pierwsza linia obrony: zarządzanie ryzykiem na poziomie jednostek biznesowych (jednostek organizacyjnych) na podstawie obowiązujących procedur, wytycznych oraz ustanowionych limitów. Zarządzanie ryzykiem na tym poziomie jest dodatkowo wspierane poprzez obowiązujące zasady kontroli wewnętrznej.
- Druga linia obrony: zarządzanie ryzykiem poprzez wyspecjalizowane komórki i komitety (ustanowione w celu zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka) w ramach istniejącej struktury zarządzania ryzykiem na bazie obowiązujących zasad, metodologii i procedur. Identyfikuje ona niezgodności z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi, jak również zaakceptowanymi normami postępowania.

W roku 2011 w ramach struktury organizacyjnej PZU SA funkcjonowały następujące komitety:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ryzyko finansowe),
- Komitet Ryzyka Kredytowego (ryzyko finansowe),
- Komitet Inwestycyjny (ryzyko finansowe),
- Komitet ds. Ryzyka Ubezpieczeń Finansowych i Gwarancji (ryzyko ubezpieczeń finansowych),
- Komitet Biznesowo-Technologiczny (ryzyko operacyjne).

Następnie dokonywana jest alokacja limitów liniom biznesowym i komórkom organizacyjnym znajdującym się na niższych poziomach struktury organizacyjnej.

Istotną rolę pełni Biuro Bezpieczeństwa, w kompetencjach którego pozostają kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa informacji prawnie chronionych, przeciwdziałaniem przestępczości, bezpieczeństwem fizycznym i higieną pracy.

- Trzecia linia obrony: audyt wewnętrzny, który przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz czynności kontrolnych wbudowanych w działalność Spółki. Dodatkowo, w ramach tej funkcji wykonywany jest monitoring realizacji zaleceń i rekomendacji biegłego rewidenta.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie PZU bazuje na następujących głównych zasadach:

- podejmowanie kontrolowanego ryzyka: siła finansowa i trwały wzrost wartości są integralną częścią strategii biznesowej Grupy PZU. Aby osiągać te cele, Grupa PZU prowadzi działalność w zgodzie z jasno zdefiniowaną polityką ryzyka i w ramach ustanowionych ograniczeń tego ryzyka.
- jasno określona odpowiedzialność: Grupa PZU działa w myśl zasady przydziału zadań, kompetencji i odpowiedzialności. Delegowani pracownicy są odpowiedzialni za ryzyko, jakie podejmują, a ich bodźce motywacyjne współgrają z celami biznesowymi Grupy PZU.
- adaptacja do zachodzących zmian w środowisku biznesowym: integralną częścią procesu kontroli ryzyka w Grupie PZU jest zdolność do reagowania na zmiany zachodzące w środowisku biznesowym, wynikające zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, jak i wewnętrznych Grupy PZU.

W związku ze zobowiązaniem nałożonym na zakłady ubezpieczeń przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”), PZU SA przeprowadziło, zgodnie ze wskazówkami KNF, testy stresu dotyczące danych finansowych raportowanych wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. i przekazały wyniki w terminie do końca lipca 2011 roku. Dodatkowo Grupa PZU brała udział w europejskich testach stresu dla sektora ubezpieczeniowego przeprowadzonych przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych („EIOPA”), których wyniki zostały przekazane do KNF. Testy stresu wykazały, że Grupa PZU posiada wystarczające kapitały na bezpieczne kontynuowanie działalności w przypadku wystąpienia w otoczeniu biznesowym niekorzystnych wydarzeń o znacznych skutkach finansowych.

W ocenie Rady Nadzorczej PZU SA systemy zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej w PZU SA funkcjonowały w 2011 roku na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo działalności Spółki. Zarząd właściwie identyfikował ryzyka związane z działalnością PZU SA, na bieżąco je monitorował oraz skutecznie nimi zarządzał.

Rada Nadzorcza PZU SA w sposób pozytywny ocenia współpracę z Zarządem Spółki w 2011 roku i rekomenduje Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA udzielenie absolutorium z wykonania obowiązków w Zarządzie PZU SA w 2011 roku wszystkim członkom Zarządu PZU SA tj.:

- 1) Andrzejowi Klesykowi, Prezesowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.,
- 2) Przemysławowi Dąbrowskiemu, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.,
- 3) Witoldowi Jaworskiemu, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.,
- 4) Tomaszowi Tarkowskiemu, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 21 kwietnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.,
- 5) Marcinowi Halbersztadtowi, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 15 maja 2011 r. do dnia 6 października 2011 r.,

- 6) Bogusławowi Skuzie, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 lipca 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.,
- 7) Ryszardowi Trepczyńskiemu, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 lipca 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.

VII. Samoocena pracy Rady Nadzorczej PZU SA

Rada Nadzorcza PZU SA w sposób staranny i efektywny wypełniała swoje obowiązki, sprawując stały nadzór nad działalnością i rozwojem Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności oraz podejmując wszelkie czynności zgłaszane przez Zarząd PZU SA niezbędne do sprawnego prowadzenia działalności statutowej i realizacji celów strategicznych Spółki. Zakres, sposób działania oraz skład Rady Nadzorczej w 2011 roku był zgodny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Spółki oraz wymaganiami stawianymi spółkom publicznym, w szczególności określonymi w „Zasadach Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej PZU SA reprezentowali wysoki i niekwestionowany poziom przygotowania i doświadczenia zawodowego z zakresu prowadzenia i nadzorowania spółek prawa handlowego, co sprawia, że swoje kodeksowe i statutowe kompetencje wypełniali w sposób właściwy, gwarantujący odpowiedni nadzór nad Spółką. Każdy z członków Rady Nadzorczej dołożył należytej staranności oraz zaangażowania w wykonywanie swoich obowiązków w Radzie oraz kierował się w swoim postępowaniu interesem Spółki oraz niezależnością opinii i sądów.

Zróżnicowany skład osobowy Rady Nadzorczej oraz interdyscyplinarna wiedza i umiejętności jej Członków pozwalały na wszechstronne badanie i opiniowanie przedstawianych tematów oraz szeroką reprezentację poglądów w zakresie oceny pracy Zarządu i funkcjonowania PZU SA jako Spółki publicznej.

Pomimo zmian w składzie Rady Nadzorczej PZU SA, Rada w sposób niezakłócony wypełniała swoje obowiązki oraz aktywnie wspierała Zarząd w realizacji najważniejszych zadań. Decyzje Rady Nadzorczej były nacechowane troską o dobro wszystkich akcjonariuszy.

Mając powyższe na uwadze, Rada Nadzorcza jest przygotowana do wykonywania swoich ustawowych i statutowych kompetencji i wypełnia je w sposób właściwy, gwarantujący odpowiedni nadzór nad Spółką. W opinii Rady, działalność Rady Nadzorczej PZU SA w 2011 roku można ocenić jako prowadzoną efektywnie, zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi.

Przewodnicząca
Rady Nadzorczej PZU SA

Marzena Piszczek